

DOI 10.36074/grail-of-science.22.07.2022.064

ПРИЙОМИ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖЕННЯ ПРИ ВИКЛАДАННІ ХІМІЧНИХ ДИСЦИПЛІН ДЛЯ СТУДЕНТІВ ФАРМАЦЕВТИЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ

Болотнікова Анастасія Олегівна канд. хім. наук, доцент кафедри аналітичної, фізичної та колоїдної хімії
Національний медичний університет імені О.О. Богомольця, Україна

Впровадження прийомів здоров'язбереження у навчальні курси для студентів фармацевтичних спеціальностей є необхідним напрямком удосконалення, розвитку та осучаснення методики викладання кожної академічної дисципліни. Сучасні реалії стимулюють педагогів змінювати підходи у викладанні, прослідковується бурхливий процес переходу від класичних методів викладання до інноваційних [4, 5, 7, 9]. Значного впливу система освіти набула з боку соціального життя, що зумовлено пандемією коронавірусу-Covid-19. Так, відбувся різкий перехід від класичних аудиторних занять до дистанційних. Зовнішні чинники обумовили нові тенденції розвитку педагогічних методів та прийомів. Слід зауважити, що високий стрес-фактор здобувачів освіти та викладачів (викликаний стрімким поширенням епідемії) спричинив, не тільки прогнозовані проблеми зі здоров'ям, а й численні перешкоди на шляху опанування навчального матеріалу. Гостро повстало питання впровадження прийомів здоров'язбереження у педагогічну діяльність викладачів [3, 8].

Отже, окрім залучення у практику для підготовки магістрів фармації *професійно орієнтованої методики навчання хімічних дисциплін* і розробці навчально-методичного комплексу, орієнтованого на забезпечення дидактичного супроводу всіх видів навчально-пізнавальної діяльності викладачі кафедри аналітичної, фізичної та колоїдної хімії аналізували сучасну систему прийомів здоров'язбереження (ПЗ) у навчанні та можливість впровадження даних методів у хімічні дисципліни.

При проведенні даного дослідження та досягнення поставлених завдань використано комплекс методів. Основою даної роботи стало використання теоретичних методів, а саме порівняльних і систематичних, які полягають у дослідженні й аналізі наукової та психолого-педагогічної літератури [1-10]. У якості доказової бази було використано емпіричні методи, що являли собою педагогічні спостереження та систематизацію педагогічного досвіду.

Аналіз та систематизація сучасних літературних даних показали, що найефективнішими ПЗ є *створення ситуацій успіху*, застосування методів *ноосферної освіти*, та *впровадження нейролінгвістичного програмування* [3-6,

10].

В даній роботі представлено декілька прикладів застосування ПЗ при викладанні навчальних дисциплін студентам фармацевтичних галузей. У викладацькій практиці багатьом педагогам важко впровадити певні психологічні прийоми для мотивації, підтримки дисципліни чи релаксу/заспокоєння колективу здобувачів освіти. Однак, ПЗ необхідні не тільки студентам, але й викладацькому складу, для встановлення здорових відносин та підвищення продуктивності освітніх методів. Розглянемо перший прийом – *створення ситуацій успіху*. Один зі шляхів впровадження даного прийому – словесне заохочення студентів, так звана технологія «to break the ice» за допомогою емоційної підтримки, коректного гумору тощо. Так викладач повинен проводити *авансування успішного результату*, що полягає у висловлюванні твердої переконаності у тому, що студенти обов'язково впораються з поставленою задачею. Важливим в моделюванні ситуації успіху, особливо при навчанні природничих дисциплін, є *прихований інструктаж* студентів про способи й форми діяльності. Цього досягають, як правило, шляхом побажання з боку викладача. У педагогічній практиці при викладанні хімічних дисциплін дуже важливою є техніка *високої оцінки деталей*. Адже, кожний викладач стикався з проблемою, коли студент розуміє поставлену задачу в цілому, робить певні кроки для її вирішення, але має значну кількість помилок (наприклад, через неухважність, втому тощо) на шляху до відповіді та кінцевий результат далекий від ідеального. У такому разі, слід скористатися ідеєю високої оцінки деталей, тому що цей прийом допомагає емоційно пережити не результат у цілому, а якусь окрему деталь. Тобто, неправильна відповідь у розрахунковій задачі не є приводом для розчарування чи припинення наступних спроб розібратися з задачами такого типу, адже в алгоритмі розв'язку були вірні кроки (деталі), але через певні недоліки не вдалось досягнути вірного результату.

Наступним цінним ПЗ є застосування методів *ноосферної освіти*. Розглядаючи, даний прийом у контексті викладання хімічних дисциплін, слід зазначити, що основана мета такого ПЗ є формування цілісного мислення на заняттях хімії шляхом впровадження різноманітних педагогічних методів. Які сприяють усвідомленню, що дана дисципліна не є недосяжним знанням, яке потім не знадобиться в професійному житті майбутніх спеціалістів, а навпаки, є невідривною частиною їх професійних навичок. Наприклад, застосування на заняттях кейс-методів навчання, «flipped class» тощо, дані методи детально розглянуто в попередніх роботах [1, 2]. У якості підкріплення даного ПЗ виступає також впровадження іншого прийому, а саме *нейролінгвістичного програмування (НЛП)*. Процес моделювання унікальних для кожної людини усвідомлених і неусвідомлених типів поведінки, спрямованих на те, щоб постійно рухатися до все більшого розкриття свого потенціалу, можна застосовувати у педагогічній практиці з будь-якої дисципліни. На практичних заняттях з хімії використання методів НЛП є надзвичайно важливим, адже дана дисципліна є основою професії майбутніх провізорів та фармацевтів.

Висновок. Впровадження прийомів здоров'язбереження у хімічні дисципліни є необхідним для успішного викладання навчальних курсів

студентам фармацевтичного напрямку. Встановлено, що найефективнішими прийомами здоров'язбереження є *створення ситуацій успіху*, застосування методів *ноосферної освіти*, та *впровадження нейролінгвістичного програмування*. Дані ПЗ заохочують вчитися більш успішно, справлятися з будь-якими змінами у навчанні та соціальному житті в цілому. Застосування НЛП допомагає не тільки набувати нові навички, а й використовувати їх у подальшій професійній практиці, що призводить до високих досягнень у майбутній сфері діяльності.

Список використаних джерел:

- [1] Bolotnikova, A. (2021). TEACHING ELECTIVE COURSES USING THE CASE STUDY METHOD. *Збірник наукових праць ЛОГОΣ*.
- [2] Bolotnikova, A., & Pushkarova, Y. (2021). THE MODEL OF «FLIPPED» CLASS. ГРААЛЬ НАУКИ,(1), 329-332.
- [3] Внукова, О. М. (2018). Забезпечення ситуації успіху студентів як прояв педагогічної майстерності викладача.
- [4] Каплаушенко, А. Г., Самелюк, Ю. Г., & Фролова, Ю. С. (2021). Інноваційні методи викладання предметів на кафедрі фізикоїдної хімії під час дистанційного навчання.
- [5] Кондрашов, М. М. (2018). Філософія навчання успіхом у педагогічній спадщині ВО Сухомлинського. *Педагогічний альманах*, (38), 231-237.
- [6] Кічук, Н. (2021). Ноосферна освіта особистості: виклики часу, деякі підходи до якісного забезпечення у вищій школі.
- [7] Маслак, Г. С., & Хмельникова, Л. І. (2020). Інновації як складова європейських стандартів при навчанні провізорів. *Publishing House "Baltija Publishing"*.
- [8] Скиба, Ю. А. (2021). Розвиток здоров'язбережувальної компетентності вчителів хімії в закладах післядипломної освіти.
- [9] Стороженко, Д. О., Бунякіна, Н. В., & Дрючко, О. Г. (2019). Інноваційні технології навчання при викладанні хімії у ЗВО.
- [10] Стрельников, В. Ю. (2020). Техніки нейролінгвістичного програмування для створення кооперативних взаємин зі студентами.